

Obsah

Předmluva k českému vydání.....	10
Úvod.....	12
Rudolf Steiner jako učitel a vychovatel	20
Steinerovy vlastní školní zkušenosti a jeho doučování	20
Domácím učitelem v rodině Spechtových.....	23
Škola pro vzdělávání dělnictva a vyšší dívčí škola	26
Rudolf Steiner jako učitel v Theosofické a Anthroposofické společnosti.....	27
Steinerova pedagogická prvotina <i>Výchova dítěte</i>	32
Pojetí trojčlenného člověka	36
Pojetí trojčlenného sociálního organismu	43
Před založením školy.....	50
Emil a Berta Moltovi.....	50
Emil Molt a listopadová revoluce 1918.....	56
Emil Molt a E. A. Karl Stockmeyer	59
Stockmeyerova biografická příprava na životní úkol – Stockmeyer a anthroposofický stavební impulz – Stockmeyerovy spisy k otázce školství	
Dělnické kurzy v Cigaretové továrně Waldorf-Astoria.....	69
Herbert Hahn	73
„Hodina“ zrodu školy 23. dubna 1919	76

„Zdrojový rozhovor“ z 25. dubna 1919.....	78
Politicko-vzdělávací motivy Rudolfa Steinera.....	83
Přednášky o takzvané lidové pedagogice	86
Kampaň trojčlennosti	90
Stockmeyerova konkretizace školní koncepce	97
Získání budovy.....	99
Otázka učebního plánu	104
Jednání s ministrem školství Heymannem a otázka učitelů	105
Caroline von Heydebrand	109
Paul Baumann.....	111
Stockmeyerova okružní cesta	112
27. června: Mnichov – Michael Bauer a Waldorfská škola –	
29. června: Norimberk a Marktredwitz – 2. července: Lipsko –	
3. července: Halle – 5. července: Vratislav – 6. července: Berlín –	
7. července: Hamburk – 10.–12. července: zpáteční cesta	
Hermann Hesse a založení Waldorfské školy	127
Přípravný kurz pro učitele.....	132
Setkání v předvečer kurzu.....	132
Účastníci kurzu pro učitele.....	134
Hannah Langová – Elisabeth Dollfusová – Walter Johannes Stein	
– Friedrich Oehlschlegel – Marie Steinerová a Mieta Wallerová –	
Ludwig Noll – Karl Wolfer – Hermann Heisler – Alexander	
Strakosch – Luise Kieserová	
Přehled účastníků	149
Forma kurzu.....	151
Přednášky o „všeobecné pedagogice“	152
Metodicko-didaktické přednášky a pedagogický seminář	155
Spektrum témat – Vztah učitele k dítěti – Pohled na tempera-	
menty – Steiner jako pedagog – Potíže s botanikou – Velké téma	
mluvy – Rámec učebního plánu	
„Sváteční akt vesmírného řádu“	167
Cíle kurzu	172
Po kurzu.....	175

První školní rok 1919/1920: Kouzlo začátku	180
Slavnost otevření školy 7. září 1919	180
Přehled vnějšího vývoje	188
Stuttgartské školství po první světové válce	195
Konference učitelů jako „duše organismu školy“ – vedení a samospráva školy	197
První školní rok v zrcadle konferenčních rozhovorů.....	200
Leonie von Mirbach a její první třída	205
Caroline von Heydebrand ve Waldorfské škole.....	208
Výzvy páté třídy – Tři žáci z páté třídy – Výzkumy Caroline von Heydebrand k experimentální pedagogice	
Zavedení ranních průpovědí.....	218
Vyučování v sedmé a osmé třídě	222
Nadaní sourozenci Dora a Rolf Gutbrodovi	224
Vznik svobodné výuky náboženství	227
Odchod Friedricha Oehlschlegela.....	228
Eugen Kolisko	231
Svobodné školství a obnova věd – Vědecké kurzy ve Waldorf- ské škole – Koliskovy první pedagogické zkušenosti – Instituce školního lékaře	
První léčebný pedagog Karl Schubert	244
Elisabeth von Grunelius a myšlenka mateřské školy.....	247
Založení akciové společnosti <i>Der Kommende Tag</i> a Spolku Waldorfské školy	249
Hospodář Emil Leinhas.....	252
První pedagogický kurz Rudolfa Steinera pro veřejnost.....	253
 Druhý školní rok 1920/1921:	
Rozmach navzdory odpůrcům	256
Přehled vnějšího vývoje	256
Kritické hlasy a odpůrci.....	264

Generálmajor Gerold von Gleich a ministr zahraničí Walter Simons	268
Útoky Dietricha Eckarta a Adolfa Hitlera.....	273
Přednášky Rudolfa Steinera pro kolegium ve druhém školním roce.....	276
Práce na konferencích s Rudolfem Steinerem ve druhém školním roce	279
Maria Uhlandová a Robert Killian, noví učitelé první třídy ...	283
Alexander Strakosch, učitel předmětu technologie	286
Hermann von Baravalle – „významná matematická hlava“	289
První učitel dílen Max Wolffhügel.....	291
Else Klinková, schovanka rodiny Wolffhügelových	295
Wilhelm Ruhtenberg, Christoph Boy, Ernst Uehli, Hedwig Haucková a Julie Lämmertová.....	298

Třetí školní rok 1921/1922:

Položení základního kamene a první inspekce.....	304
Přehled vnějšího vývoje	304
Clara Dübergová a Violetta Plinckeová, nové učitelky prvních tříd	309
Erich Schwebsch a Maria Röschlová, noví učitelé středního stupně.....	312
Kritická situace s prostorami a kroky k jejímu řešení	313
Položení základního kamene nové školní budovy jako sváteční duchovní akt	315
Vánoční kurz a pedagogická přednášková činnost Rudolfa Steinera	321
První školní inspekce – zvláštní nahlédnutí do života školy....	324
Stížnosti katolické církve	335
Steinerovo hodnocení pedagogické práce ve Waldorfské škole	337

Čtvrtý školní rok 1922/1923: Krize	342
Přehled vnějšího vývoje	342
Změny v kolegiu	349
Johanna Dofleinová, nepřiliš úspěšná zastupující učitelka	354
Rudolf Grosse, speciální žák ze Švýcarska	357
Problematický zdravotní stav žáků	358
Krize pedagogické práce	361
Vyloučení žáků	370
Waldorfská škola a požár Goetheana.....	374
Pedagogická práce Rudolfa Steinera s kolegiem.....	377
Pedagogický kurz pro mládež	381
Založení Eurythmea	384
Steinerovy pedagogické přednášky mimo Stuttgart	386
Problematika platů	390
Finanční tíseň a nouze o prostor	394
Pátý školní rok 1923/1924:	
Maturitní zkouška 12. třídy a Vánoční sjezd v Dornachu ..	400
Přehled vnějšího vývoje	400
Změny v kolegiu učitelů.....	405
Vánoční sjezd 1923/1924 a Svobodná vysoká škola pro duchovní vědu.....	412
První maturitní zkouška	417
Starosti žáků 12. třídy	420
Profesně zaměřený rozhovor žáků 12. třídy s Rudolfem Steinerem	422
Problémy s devátou třídou a velmi nadaný Alexis von Vivenot.....	424
Přijetí Marthy Sondereggerové do pomocné třídy.....	428
Přednášky Rudolfa Steinera – rozšíření a prohloubení waldorfské pedagogiky.....	429

Šestý školní rok 1924/1925: Rozloučení a pověření	440
Přehled vnějšího vývoje	440
Změny v kolegiu	443
Vnitřní situace.....	445
Pedagogická činnost Rudolfa Steinera v šestém školním roce.	448
Prekérní finanční situace školy.....	452
Pověření kolegia Rudolfem Steinerem.....	458
Úmrtí Rudolfa Steinera v poslední školní den.....	461
Rudolf Steiner ve Waldorfské škole, mezi žáky	466
Výhled na dobu po roce 1925.....	474
Literatura.....	491
Seznam využitých archivů	519
Zdroje fotografií	520
Přílohy.....	521
Chronologický přehled kurzu pro učitele z r. 1919	521
Třídní učitelé 1919–1926.....	523
Začátek a konec prvních šesti školních let.....	524
Vývoj počtu žáků v jednotlivých ročnících 1919–1922.....	524
Průměrná velikost třídy	525
Rejstřík osob	526
O autorovi	534